

บทคัดย่อภาษาไทย

ชื่อเรื่อง อัตลักษณ์ทางสุนทรียภาพของงานนาฏศิลป์กลุ่มน้ำโขง

ผู้วิจัย อาจารย์สุรพล เนสุสินธุ์ และ รศ.ดร.เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่พิมพ์ 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาพัฒนาการและปฏิสัมพันธ์ของนาฏศิลป์กลุ่มน้ำโขง ภูมิปัญญาพื้นบ้านของนาฏศิลป์กลุ่มน้ำโขง และอัตลักษณ์ทางสุนทรียภาพของนาฏศิลป์กลุ่มน้ำโขง มีกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลอันประกอบด้วย กลุ่มผู้รู้ กลุ่มผู้ปฏิบัติและกลุ่มผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่ติดกับกลุ่มน้ำโขง ในเขตภาคเหนือประเทศไทยคือ อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และพื้นที่ที่ติดกับกลุ่มน้ำโขง ในเขตภาคเหนือประเทศ สปป.ลาวคือ แขวงบ่อแก้วใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ทั้งชนิดมีโครงสร้างและชนิดไม่มีโครงสร้าง แบบสังเกต แบบสนทนากลุ่ม รวมถึงการถ่ายภาพ มีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า และการนำเสนอผลการวิจัยเป็นแบบเชิงพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า

ชนเผ่าที่คล้ายกันหรือเกี่ยวข้องกันทั้งสองฝั่งแม่น้ำโขงมีรูปแบบการแสดงที่คล้ายคลึงกัน การแสดงต่างๆเกิดขึ้นระหว่างพิธีกรรมทางด้านศาสนาหรือประเพณีประจำเผ่าเป็นหลัก พบหลักฐานที่สำคัญของการปฏิสัมพันธ์กันสืบเนื่องจากวัตถุประสงค์ของการแสดงนาฏศิลป์นั้นๆ ภายหลังการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในปีพ.ศ. 2518 แขวงบ่อแก้วได้จัดทำการแสดงของตนเองขึ้นเพื่อนำเสนอความเป็นเอกลักษณ์ของแขวงอันสอดคล้องกับนโยบายของประเทศ

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

This research aimed to study the development and interaction of Dramatic Art, Wisdom, and Identity in Aesthetic of Dramatic Art in Khong River Basin. The samples for data collection consisted of the expert group, the practitioner group, and the related person group in the area next to Khong River Basin in the North Region of Thailand including: Chiengsan District, Chiengkong District, Chiengrai Province, and the area next to Khong River Basin in the North Region of Lao People's Democratic Republic, Kwang Bo-kaew. The instruments using for data collection were: the Survey Form, the Structured Interview Form and the Un-structured Interview Form, the Observation Form, the Focus Group Discussion, the Photograph. Data were investigated by Triangulation Technique. The research findings were presented in Descriptive Analysis. The research findings found that :

The Dramatic Art, the similar or related tribes from both sides of Khong River had similar performance pattern. Various performances were occurred during the religious rite or tribe tradition. The important evidence of interaction owing to the objective of Dramatic Art. After political change in Lao People's Democratic Republic in 1973, Kwang-bo-kaew organized its own performance in order to show Kwang's identity which was relevant to the country's policy.

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
วิธีการศึกษาวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	8
แนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	17
บริบทพื้นที่ที่ทำวิจัย	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
บทที่ 3 พัฒนาการและ ภูมิปัญญาพื้นบ้านของนาฏศิลป์ลุ่มน้ำโขง	
พัฒนาการและปฏิสัมพันธ์ของนาฏศิลป์ลุ่มน้ำโขง	57
นาฏศิลป์พื้นบ้านในประเทศไทย	77
บทที่ 4 อัตลักษณ์ทางสุนทรียภาพของนาฏศิลป์ลุ่มน้ำโขง	
อัตลักษณ์ทางสุนทรียภาพของนาฏศิลป์ลุ่มน้ำโขง ไทย-ลาว	95
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
บทสรุป	100
ข้อเสนอแนะ	105
บรรณานุกรม	107